

Leena Kaartinen Time Europe Magazine sankarit-listalla

Amerikkalainen aikakauslehti Time nosti suomalaisen lastenlääkärin ja avustusprojektijohtajan Leena Kaartisen Eurooppalaiset sankarit 2005-listalleen. Uutisen tästä hän sai työpaikalleen Afganistaniin. Lokakuun 10. päivä 2005 julkaisussa Time Europe Magazine artikkelissaan "Exceptional Healing" toimittaja Lydia Itoi hämmästeli Kaartisen rohkeutta ja sisua hoitaa työnsä vaarallisilla ja eristäytyneillä alueilla. -Vuodesta 1971 lähtien, lastenlääkäri Leena Kaartinen on ollut kävelevä määrätelmä "sisulle" paikoissa, joissa kekseliäisyys on yhtä elintärkeä kuin hengissä pysymiseen tarvittava rohkeus, puhumattakaan ihmishenkien pelastamisesta. Itoi kertoo lyhyesti Kaartisen luterilaisesta kasvatuksesta ja lääketieteen opinnoista Saksassa. Hän painottaa suomalaisen yli 30 vuoden omistautumista työskentelylle erilaisissa avustusjärjestöissä, kuten IAM:ssa (International Assistance Mission) ja Oxfamissa.

Itoin näkemyksen mukaan Kaartisen työ on asettanut hänet useisiin hengenvaarallisiin tilanteisiin, joissa hän on joutunut valitsemaan oman turvallisuutensa ja muiden ihmisten auttamisen välillä. Kaartiselle on ratkaisu ollut aina ilmiselvä. -En ole koskaan pelännyt itseni puolesta. Olen vakuuttunut, että minun kohtaloni ei ole talibaneista, sotapäälliköistä tai pommituksista riippuvainen. Itoi arvostaa erityisesti Kaartisen tämänhetkistä päätavoitetta, eli afgaani-naisten kouluttamista terveydenhuollon alalle omissa yhteisöissään. Kaartisen mukaan syrjäisellä Lal-wa-Sarejegin vuoristoseudulla Keski-Afganistanissa ei ole läheskään tarpeeksi ulko-

maisista naispuolisia lääkäreitä.

-Paikallisten työntekijöiden, varsinkin naisten, kouluttaminen on ehdottomasti etusijalla, Kaartinen kertoo. Huolimatta kaikista suurista haasteista ja vastoinkäymisistä, Lydia Itoi kokee, että Kaartinen on yhä edelleen sitoutunut auttamiseen, sisun kera. Leena Kaartinen on osan neljän hengen joukkoa, jotka on nimetty "Auttaviksi Sankareiksi" Time-lehden listalla.

Suomessa ei välittömästi noteerattu tätä tietoa, vaan tämä edellä oleva teksti on löydettävissä Suomen suurlähetystön Washingtonin pääkonsulaattien nettisivuilta, josta tämä teksti on.

Karjalaiset ja musikaaliset juuret

Leena Kaartinen syntyi Imatran Vuoksenniskalla Nokelaisen talon yläkerrassa 4.2. 1942. Isä Aleksi syntyi 24.12.1915 Viipurissa, kuoli 7.1.1979. Isän isä Olavi Kaartinen kuoli joskus 1930-luvulla Viipurissa. Hänen isänsä oli Matts Kaartinen. Heidän jälkensä johtavat Lumivaaran Tervajärvelle ja Huhtervuon. Isän veli oli kuuluisa saxofonisti Josef Kaartinen ja isä Aleksikin soitteli viulua.

Äiti Sirkka os.Turunen oli syntynyt 18.5.1916, kuoli 4.2.1996. Äidinpuolelta vanhemmat olivat Frans Petteri Turunen ja Helmi Turunen os. Kärhä, Puumalasta päin sukujuuret. Isänsä puolelta isän äiti oli Maria Borisoff, synt. 8.9.1878 Viipurissa, kuoli Helsingissä. Hän oli ortodoksi.

Ammattitaito suojelee

Leenan ammattitaito ja luonnollinen empaattinen asenne

ihmisiin suojelee häntä kiihkeitä islamilaispapeilta, jotka yrittivät lietsoa väestöä häntä vastaan. Vastakaikua se ei saanut, sen sijaan papit itsekin tulivat vastaanotoille ja lähettivät perheenjäseniäänkin. Toisaalta hänen vakaumuksellista kristillisyyttään kunnioitettiin. Alueella vallitsi kuten koko Afganistanissakin ehdoton miesten maailma, ja se asetti omat ehtonsa pukeutumisellekin. Tätä Leena ei pitänyt rajoittavana, sillä sallittu housupuku on itse asiassa mukavan vilpoisa kesähelteellä, huivikin oli tavallinen Marimekon liina. Sairaalassa käytettiin myös leikkausmyssyä. Leena Kaartisen päätyö oli lastenlääkärinä myös ohjata ja opettaa paikallisia äitejä. Yleisimmät lasten sairaudet olivat kesällä ripuli, joka oli hankala hoitaa potilaan kuivumisen vuoksi. Talvella samoin kuin Suomessa, hengitystietulehdukset ja virustaudit olivat yleisiä. Keuhkoputkentulehdusta ja keuhkokuumetta esiintyi. Vauvoilla nämä sairaudet olivat vakavia. Hoitomahdollisuudet olivat hyvin rajoitetut, lapsia kuoli. Kolmantena oli aliravitsemus, joka johtuu usein vääristä ruokatottumuksista, ei niinkään ruoan puutteesta, siitäkin joskus. Lapset saavat rintamaitoa 2 1/2 vuotiaiksi, mutta usein eivät sitten muuta saakaan. Aliravitsemus tietysti komplisoi tavallisiakin tauteja, nämä iskevät rajumpina kuin normaalisti. Vastaanotoillaan Leena piti kuitenkin ehdotonta järjestystä, lapset ja naiset ensin ja sitten vasta miehet.

Talebanien uhka

Attentaatteja ja laajempia sota-toimia ei Leenan toimialueella ollut, vaan niitä oli noin 100 km

etelämpänä. Evakkoon Leena joutui v. 1998 kun talebanit käväisivät siellä, kuulustelivat hänen afgaanityötovereitaan ja kyselivät oliko hän yrittänyt käännyttää heitä. Väki otti hänet kuitenkin hyvin vastaan hänen palatessaan vuoristoon. Toisen kerran tuli evakkoon lähtö v. 2001. Leena oli lomalla Suomessa, kun talebanit karkoittivat järjestön parin muun kristillisen järjestön kanssa syyskuussa. Lähes kaikki Afganistanissa työskentelevät järjestöt poistuivat maasta 11.9. 2001 tapahtumien jälkeen. Leenan järjestö pääsi palaamaan lokakuussa 2001, itse hän piti silloin välivuoden.

Sotasairaalana

Kansainvälinen Punainen Risti kunnosti klinikan v. 1999 sillä ehdolla, että se toimii myös sotasairaalana. Käytännössä "haavoittuneet" olivat paikallisten kahakoiden ja sukuriitojen selviytyksissä vammautuneet, eikä niitä ollut paljon. Naisiakin oli näissä riidoissa haavoittuneina hoidettavina.

Leenan työt nykyään

Leena Kaartinen on nyt palannut Suomeen ja hänellä on lastenlääkärinä vastaanotto kerran viikossa Järvenpäässä, mutta asustelee Lahdessa. Leena kertoi lähtevänsä taas ensi kesänä "kesäloma-tuuraajaksi" Afganistaniin.

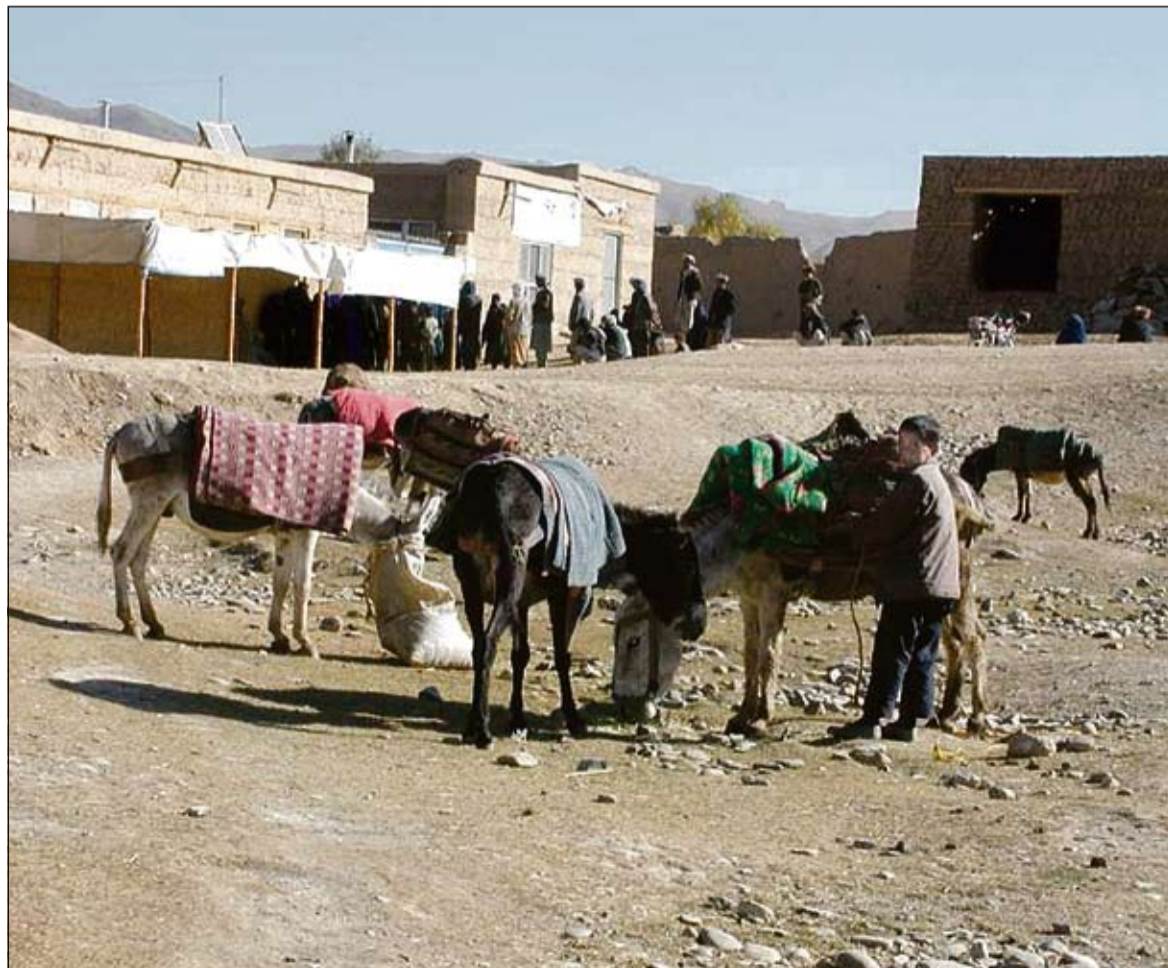

Leena Kaartinen

Hän esitelmöi viime kesänä Kaartisten sukujuhlissa kokemuksistaan Afganistanissa kuvanäyttein. Kävelykierroksella Jämsän linnavuorelta palatesamme hän neuvoi pitkän kokemuksen omaavana, kuinka kävellään jyrkkää alamäkeä alas-päin. Hän on vaatimaton, paljon kokenut maailmankansalainen, ja selvästi päämäärästään tietoinen auttaja.

Kokemuksistaan Leena Kaartinen on saanut aikaan myös kirjallista tuotantoa. Kansan Raamattuseura (Lohja): Lääkärinä Afganistanissa, Sairaala Sissisodassa, Matkaan taas.Suomen Raamattuopisto (Kauniainen): Olet Vapaa Johannes (Etiopias-ta), Makai Tyttö Afganistanista, Lastenlääkärin Sotapäiväkirja, Talebaanien takana, Näkemiin Hasaramaa.

Aarno Kaartinen

Sairaalan parkkipaikka

Tulikuumaan lattiakuoppauniini putoaminen on tavallinen tapaturma pienille lapsille, kuten tässäkin tapauksessa. Äidin maito on vielä tarpeen.